

Valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2020-2031 (MAL-sopimus) hyväksyminen

422/00.04.00/2020

Kaupunginhallitus 08.06.2020 § 99

**Valmistelija
Esittelijä**

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Turun kaupunkiseudulle on valmisteltu maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2020–2031. Neuvottelutulos valmisteluun osallistuneiden osapuolten kesken saavutettiin 29.5.2020 ja päätettiin lähettää sopimuksen osapuolille hyväksyttäväksi.

Sopimuksella edistetään Sanna Marinin hallitusohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kansallisten ilmasto- ja energiatarvoitteiden toteutumista Turun kaupunkiseudulla sekä seudun kuntien yhteisesti hyväksytyyn rakennemalli 2035 toteuttamista. Sopimus on jatkoa Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion väliselle MAL-sopimukselle 2016–2019.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus perustuu Turun kaupunkiseudun 13 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämistä. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitteluyhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolten yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin. Sopimuksen tarkoitus on varautua pitkäjänteiseen kehitykseen ja tarvittaessa voimistamiseen tulevilla sopimuskausilla.

Sopimuksen tavoitteena on luoda edellytykset seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön paremmalle yhteensovittamiselle. Tavoitteena on edistää vähähiilistä ja kestävästä yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen torjumiseksi, sekä mahdollistaa sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus. Tavoitteena on torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta. Kaupunkiseudun liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteena on kasvattaa kestävien liikkumismuotojen osuutta liikennesuoritteesta, parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä työpaikkojen ja palveluiden saavutettavuutta.

Sopimuksessa määritellään Turun seudun 12 vuoden kehityspolku ja tavoitetila vuodelle 2030+ maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämistoimenpiteiden osalta. Kehityspolun toimenpiteitä ja toteutumista tarkastellaan ja täsmennetään

rullaavasti hallituskausittain. Tässä sopimuksessa määritellään keskeisimmät, vaikuttavimmat ja kuntien keskinäistä ja valtion yhteistyötä edellyttävät toimenpiteet vuosille 2020–2023, joilla kehitys Turun kaupunkiseudulla myös pidemmällä tähtäyksellä pysyy tavoitteiden edellyttämällä uralla. Lisäksi sopimus sisältää seudun kuntien ja Varsinais-Suomen liiton priorisoidut näkemykset raide- ja tieyhteyksien kehittämistavoitteista vuoden 2023 jälkeiselle ajalle valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa huomioitavaksi (sopimuksen kohta 6).

Varsinaisia toimenpiteitä sopimus sisältää yhteensä 44 kappaletta. Toimenpiteet on jaoteltu seuraaviin kolmeen teemaan:

- Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
- Asuminen ja elinympäristön laatu
- Seudun elinvoimaisuus

Toimenpiteet muodostavat laajan monipuolisen kokonaisuuden tavoitteiden toteuttamiseksi. Näiden toimenpiteiden toteutumista seurataan valtion ja kuntien muodostamassa yhteisessä seurantaryhmässä. Sekä valtio että kunnat sitoutuvat tällä sopimuksella toteuttamaan ja edistämään näitä toimenpiteitä. Sopimus tulee voimaan, kun se on kaikkien osapuolten osalta hyväksytty ja allekirjoitettu.

MAL-sopimuksen kehityspolku ja tavoitetila 2030+ vastaa Paraisten kaupungin strategiaa sekä keskustan yleiskaavatyölle asetettuja tavoitteita. Esimerkiksi tavoitteet liikenneturvallisuuden lisäämiseksi, viihtyisän ja vetovoimaisen kaupunkiympäristön luomiseksi ja kestävien kulkumuotojen käytön edistämiseksi ovat yhteisiä. Myös uuden asemakaavoitettavan asuinkerrosalan kohdentaminen pääasiassa maakuntakaavan mukaisille taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueille vastaa kaupungin jo vakiintunutta toimintatapaa. Yksi sopimukseen kirjatuista toimenpiteistä on toteuttaa Saariston Pienen Rengastien kehittämisselvityksessä mainittuja pyöräilyolosuhteiden parantamista koskevia toimenpiteitä. MAL-sopimus sisältää myös edellisten MAL-sopimuskausien tapaan rahoitusmahdollisuuksia, jotka ovat ohjattavissa mm. pieniin kustannustehokkaisiin ja liikenneturvallisuutta parantaviin hankkeisiin.

MAL-sopimukseen on myös kirjattu vahva kehityspolku, jonka tavoitteena on elinkeinoelämän kuljetusten sujuvoittaminen. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä edistetään mm. seudun saavutettavuutta parantamalla huomioiden erityisesti E18 Turun kehätien ja Paraistenväylän kehittämistarpeet.

Liite	9 Valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2020–2031
Ehdotus	Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Paraisten kaupunki hyväksyy 29.5.2020 päivätyn valtion ja Turun kaupunkiseudun välisen Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2020–2031.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksianto	Lopullisen päätöksen jälkeen: Turun kaupunkiseutu
